

Uutisruutu

Toimittanut Ville Hänninen

Ilta-Sanomien kuukauden kotimainen sarjakuva on sarjakuvainstituutio. Joulukuussa ilmestyi peräti 200. kuukauden kotimainen, mikä tuntuu jälkikäteen uskomattomalta. Kun sarja alkoi 1986, IS:n sarjakuvatoimittaja Juhani Tolvanen arveli Suomesta löytyvän 18-20 julkaisukelpoista tekijää, minkä jälkeen olisi pakko siirtyä takaisin ulkomaiseen sarjakuvaan. Toisin kävi. Kuudentoista vuoden aikana lähes jokainen maamme ammattimaisista sarjakuvantekijöistä sekä koko joukko amatöörejä on vieraillut kuukauden ajan lehden sivuilla.

Suomalaisia piirtäjiä on taas julkaistu maailmalla. Slovenialaisen **Stripburger-antologian** tuorein numero, komea mutta tasoltaan vaihteleva MadBurger pureutuu hulluuteen. Suomalaisista mukaan on haalittu **Marko Turunen** ja **Jyrki Heikkinen**.

Uudessa, kaikkiaan 13. **Blabissa** puolestaan on edellisten numeroiden tapaan **Matti Hagelbergin** sarjakuva. Tulevaa Kekkonen-albumia ennakoiva Kekkonen in The Belly of Whale kuvaa Urkin ja Pinokkion kohtaamista valaan vatsassa, jonne UKK ajautui kalastusreissunsa lomassa. Muita Monte Beauchampin toimittaman antologia-albumin tekijöitä ovat muun muassa Peter Kuper, Spain, Stephane Blanquet ja Sue Coe ja Doug Allen.

Katja Tukiaisen Postia Intiasta julkaistaan ruotsiksi. Albumin kustantaa laadustaan, etenkin suomalaisten piirtäjien kohdalla, tunnettu Optimal, joka on julkaissut aikaisemmin muun muassa Pentti Otsamoa, Kati Kovácsia ja Matti Hagelbergia.

Kemin pohjoismainen sarjakuvakilpailu lähestyy taas. Ensi vuonna kilpailun deadline on 28. helmikuuta. Kilpailu on avoin kaikille pohjoismaisille piirtäjille ja käsikirjoittajille. Voittaja saa 1 700 euroa. Kilpailussa on kaksi sarjaa:

sarjakuvanovellit (enintään 12 sivua) sekä stripit (vähintään 15 kpl). Aihe on vapaa. Sarjakuvat voivat olla mustavalkoisia tai värillisiä. Kilpailutoiden määrää ei ole rajoitettu, mutta sarjakuvien tulee olla ennenjulkaisemattomia. Nimimerkillä varustetut työt (ei originaaleja) on postitettava osoitteeseen Sarjakuvakeskus, Keskuspuistokatu 1, 94100 Kemi.

Itse 22. sarjakuvapäivien (6.-8.6.) ohjelmisto on vielä hämärän peitossa, mutta teema on sentään selvillä: sci-fi-sarjakuva. Lisätietoja: www.kemi.fi/sarjis

Valtion muotoilutoimikunta on jälleen myöntänyt taiteilijoiden vuosiapurajat. Tänä vuonna onnistui kahta sarjakuvantekijää: **Pauli Kalliota** Tampereelta (yksivuotinen) ja **Marko Turusta** Lahdesta (puolivuotinen). Sarjainfo onnittelee.

Riitta Uusitalolle myönnettiin lastenkulttuurin valtionpalkinto lokakuun lopussa. Perustelujen mukaan "taidegraafikko, taidemaalari ja sarjakuvapiirtäjä Riitta Uusitalo on tehnyt ansiokasta työtä lasten kuvataidekulttuurin saralla ja lastenkirjojen tekijänä. Uusitalon Nasu-sarjakuvat puolestaan kertovat oivaltavasti lapsiperheen arjesta." Sarjainfo onnittelee ilmeikästä tekijää, joka sai Puupäähätun 1994.

Egmontin kekseliäisyys erilaisten Korkeajännitys-johdannaisten toteuttamisessa ei ole laantunut. Syksyn hupaisimpia julkaisuja tällä saralla ovat olleet

Henkimaailman Korkeajännitys ja Vaaran vuosien Korkeajännitys. Toisen maailmansodan jälkeiseen ns. valvontakomission aikaan sijoittuvan tarinan on kynäillyt jännityskirjailija **Taavi Soininvaara**. Sarjakuvakäsikirjoitukseksi se on muokannut **Asko Alanen** ja piirtänyt **Samson** eli Samuli Lintula. Ensi vuonna sama meno jatkuu ainakin ennakoita huvittavissa merkeissä. **Wexi Korhosen** tarina sijoittuu ilmeisesti Korkkari-tiimin mielestä maamme seuraavaan kohtalonhetkeen - vuoteen 1968. Saadaanko hipit lopultakin rau-toihin? Jääkö Vanha valtaamatta?

Luston Metsämusco järjestää huh-tikuussa **Aarno Liuksialan** sarjakuvanäyttelyn. Samassa yhteydessä ilmestyy myös Liuksialan sarjakuvista koottu albumi. Varsin tuntemattomaksi suuruudeksi jäänyt ylimetsänhoitaja Liuksiala (1903-1988) aloitti piirtäjän uransa Veli Giovannin Pilajuttuja piirroksia lehdessä sekä Uudessa Suomessa. Parhaiten hänet muistetaan Pöllisen möhläyksiä -sarjakuvasta. Pekka Puupäästä muistuttava hölmö mutta hyväntahtoinen Pöllinen ilmestyi Metsälehdessä 1950-1969.

Tarmo Koiviston piirtämä Tää kaupunki/Pääkaupunki ilmestyy Ota-valta albumina ensi keväänä. Sarja on ilmestynyt Helsingin Sanomien Kuu-kausilitteessä vuodesta 1997 lähtien. Sarjan käsikirjoittajana toimi ensin HS:n toimittaja ja tietokirjailija **Esa Kero**, sittemmin kynän varteen tarttuivat Keron kollegat HS:stä ja Ilta-Sano-

© Katja Tukiainen

kerkerukkonä 10.10.
kylän keittäjätär kertoo
että jos lapselle karsaa
rastatukka on se merkki
jumalalta.

mista, Jouni K. Kempainen ja Mikko Vienonen.

Suuri Kurpitsa on julkaissut **Pauli Kallion** ja **J. Tilsan** mykkäsarjakuvaa Postimies Niilo englanniksi, ilmeisesti tarkoituksena markkinoida sarjaa ulkomaille. **Neil The Postman** -niminen julkaisu ei ole liiemmin kääntämistä vaatinut, mutta on julkaisemisen arvoinen jo pelkästään nimensä vuoksi: kuka vielä muistaa takavuosien mediakriittisen ja yltiömoralistisen teoksen *Huvitamme itsemme* hengiltä (1987), jossa kasvatustieteilijä Neil Postman (!) piti "massakulttuuria" (elokuva, tv, sarjakuvat) vahingollisena ihmisen kehitykselle ja ajattelulle? Ja kuka muu kuin allekirjoittanut haluaisi kuulla Postmanin kommentin Kallion & Tilsan sarjakuvasta ja sen nimestä?

Turun sarjakuvaseuran toiminta on taas viriämässä. Pari vuotta jäissä ollutta seuraa heräteltiin henkiin marraskuun puolivälissä pidetyssä kokouksessa. Tätä kirjoittaessa ei ole tietoa seuran tulevasta toiminnasta, mutta ainakin sarjakuvatapaamisia on tarkoitus järjestää *Cosmic Comic Cafessa* viikottain.

Ruotsin Vänsterpartiet käytti sarjakuvia aseenaan viime valtiopäivävaaleissa. Vänsterpartietin ja Galago-yhtiön yhteistyössä tekemä 32-sivuinen sarjakuvalehti piti sisällään muun muassa Charlie Christensenin, Åsa Grenvallin, Martin Kellermanin ja Lena Ackebon sarjakuvia. Puolueen keulahahmon Gudryn Schymanin mukaan nimetyn Gudryn Comicsin painos oli 100 000 kappaletta ja lehteä jaettiin vaalitapahtumissa ilmaiseksi, mutta maanvyörymä-

voitto jäi laitavasernimistolle haaveeksi. Mikään ei kuitenkaan estä itse kutakin pohtimasta, miten vastaava projekti toteutettaisiin Suomessa. Miltä näyttäisi *Suvi-Anne Comics*?

Liikkeissään vauhdikas **Alan Moore** on siirtymässä yhä selvemmin nousevan **Top Shelf -kustantamon** leipiin. Top Shelf aikoo kustantaa ensi vuonna (mitä se Mooren tapauksessa sitten käytännössä tarkoittaakaan) kolme Mooren julkaisua. *The Mirror of Love* ja *Voice of the Fire* ovat uusintapainoksia tuotteliaan skribentin kirjoista. *Mirror of Love* on "eppinen runo poikarakkaudesta ja läntisen kulttuurin kätkeytystä puolesta sen kuuluisimpien taiteilijoiden elämien kautta tarkasteltuna". Mukana on valokuvaaja José Villarrubian 40-sivuinen väriaiokuvallite. *Voice of the Fire* on mooremäinen ihmisten ja aikakausien kudelma, tätä ja toisia todellisuksia puntaroiva 13 kertomuksen sykerö, joka sijoittuu Mooren kotiseudulle Northamptoniin. Top Shelfin uusintapainoksessa on Villarrubian kuvitus.

Sarjainfo on jo aiemmin uutisoinut Mooren ja **Melinda Gebbien** feministisesti latautuneen eroottisen sarjakuvan *Lost Girlsin* julkaisemisesta albumina, jalka ikuisuusprojekti lopulta valmistuu. Tällä hetkellä Top Shelf puhuu ensi vuoden lopusta.

Niin kuin tässä ei jo olisi riittävästi, huhtikuussa ilmestyy *Top Shelf: Asks the Big Questions* - Alan Moore Lithograph. Albumista löytyy Mooren Cobweb-tarina, joka jätettiin julkaisematta *Tomorrow Stories* -antologiassa (DC/ABC/Wildstorm). Lisäksi Villarrubia on tehnyt litografioita, joissa hän

pyrkii vangitsemaan Suuren Mestarin syvimmän olemuksen.

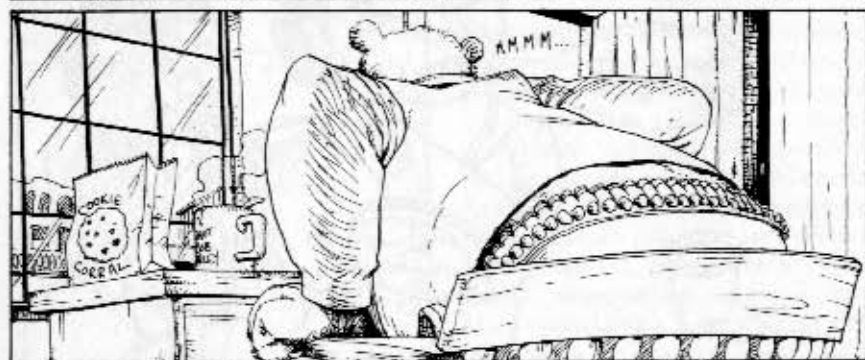
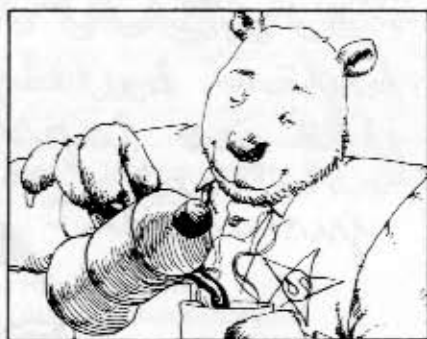
Crumbin suku on ollut syksyn ja loppuvuoden mittaan runsaasti esillä New Yorkissa. Robertilla on ollut näyttelyt Feigen Galleryssa ja Paul Morris Galleryssa. Hänen veljensä Charlesin luonnoskirjoja on taas ollut näytteillä 303 Galleryssa. Robertin tytär Sophie on osallistunut ryhmänäyttelyyn Matthew Marks Galleryssa. Aline Kominsky-Crumb osallistuu puolestaan näyttelyyn The Jewish Museumissa helmikuussa.

Stan Lee on haastanut Marvel Enterprisesin oikeuteen. Lee vaatii yhtiöltä 10 miljoonan euron korvauksia, koska Marvel ei ole maksanut sovittua 10 prosenttia Leen luomiin sankarihahmoihin perustuvien elokuvien voitoista.

Spider man - Hämäkimmies oli viime kesän suurimpia leffahittejä, joka tuotti tekijöilleen yli 800 miljoonaa dollaria. Leen luomus on myös Ryhmä-X, joka poiki menestyselokuvan 2000.

Viime numerosta unohtuivat **San Diegon Comic-Conin** jakamat Eisner-palkinnot. Raati päätyi tänä vuonna seuraavaan käsityksen vuoden 2001 julkaisuista: parhaana käsikirjoittaja-piirtäjänä palkittiin Daniel Clowes (mm. *Ghost World*), parhaana käsikirjoittajana Brian Michael Bendis (mm. *Powers*) ja parhaana piirtäjänä Eduardo Risso (*100 Bullets*). Paras sarjakuvalehti oli raadin mielestä Will Eisnerin juutalaiskronikka *The Name of the Game*, paras sarjakuvalehti *100 Bullets* ja paras uusi sarjakuva Greg Ruckan ja Steve Rolstonin *Queen & Country*. *Eightball # 22* palkittiin parhaana yksittäisenä sarjakuvalehtenä 2001.

© Dave Smith

Brittain saaret ei ole koskaan ollut sarjakuvan vahvaa aluetta. Irlantilaisesta sarjakuvasta ei ainakaan meillä asti ole kai koskaan kuultukaan. Paikallinen tuotanto nostaa sälläkin hieman päätään. Tänä vuonna isenäisessä Irlannissa on ilmestynyt ensimmäinen numero kahdestakin kokonaan irlantilaisesta sarjakuvalehdestä.

Bob Byrne piirtää *Mbleh!*-lehteä yksinään. Sarjoja on kaksi, molempien tyylit kovasti amerikkalaisen riippumattoman sarjakuvan jäljillä. Robert Curleyn toimittamassa *Naked Lunch*issa ilmestyy kolme eri sarjaa, joilla on tekijöitä viisi. Pari jännärijuttua on tehty ryhmätyönä.

Kummankaan lehden sarjakuvat eivät juuri järjesty. Poikamaista kliseilyä riittää. Vaan missä olisikaan kiivetty latvasta puukun? *Naked Lunch*in Dave Smith vaikuttaa lupaavimmalta. Smith on piirtänyt vähän moebiusmaiseen tyyliin villin lännen nallisheriffistä kertovan humoristisen fantasiajutun. Aika monta tyyliä hänkin on siis sotkenut kahdeksaan sivuun.

Lehtiä voi etsiä pienestä mutta sympaattisesta Sub-City -sarjakuvakaupasta, jos Dublinin Exchequer Streetille päin sattuu olemaan asiaa.

Karvinen on tällä hetkellä maailman selvästi suosituin sanomalehtisarjakuva. Sarja kamppaili vuosikaudet ykköstilasta rintarinnan Charles M. Schulzin Tenavien kanssa. Mestarin kuoltua viirukissa rynnisti edelle, koska nykyisin julkaistaan uusien Tenavien sijaan 1970-luvun alun (itse asiassa laadukkaampia) sarjoja. Tällä hetkellä Karvinen ilmestyy noin 2 750 lehdessä.

Kanadalainen **Christ Oliver** on keksinyt erikoisen tavan hankkia rahoitusta omakustanteelleen. Hän käyttää tarinoidensa taustalla oikeita ihmishahmoja. Oliver valitsi ensimmäiseen albumiinsa, "La rage dans la la peau du coeur", ihmisiä summamutikassa kadulta. Toisen albumin kohdalla toiminta oli harkitumpaa: Oliver haki lehti-ilmoituksella ihmisiä, jotka haluavat esiintyä sarjakuva-albumissa. Kaikki tarinaan päässeet halusivat tietysti myös ostaa itselleen useita albumeja...

Meksikon presidentti Vicente Fox pyrki parantamaan imagoaan. Vanha Coca-Colan myyntipäällikkö tietää konstit: hän palkkasi The Simpsons -sarjakuvalehden tekijät tuottamaan sarjakuvalehden, jonka pääosassa on Fox itse. Sarjakuvan toivotaan kasvattavan Foxin suosiota etenkin Meksikon maatalousväestön keskuudessa, jossa lukutaidottomuus on yleistä.

Jättimäisistä, myös selvästi San Diegoa suuremmista sarjakuvafestivaaleista tunnettu **Angoulêmen kaupunki** on päättänyt nimetä yhden kaduistaan uudelleen. Rue Marengo ristitään seuraavilla festivaaleilla eli tammikuun lopussa Rue Hergéksi.

Don Rosa näyttää kyllästyneen lopullisesti takkuilevaan yhteistyöhönsä Egmontin kanssa. Hän julistaa nimittäin menneensä "lakkoon", koska ei ole saanut rojalteja tarinoiden uudelleenjulkaisuista, eikä häneltä ole usein edes vaivauduttu kysymään niihin lupaa. "Lopetin työskentelyn viime heinäkuussa (2002). Aloin olla liian turhautunut ja katkera siitä, että olen yksi Euroopan parhaiten tunnetuista sarjakuvien tekijöistä, eikä sia

siitä hyvästä senttiäkään. He (Euroopan suuret kustantajat) ovat tottuneet uudelleen julkaisemaan töitani keskustelematta kanssani. Rojaltien puuttumisen lisäksi heidän tuloksensa saavat minut häpeään. Tarinoitani uudelleenjulkaistaan usein väärillä kuvituksilla, huonoilla tai väärillä värityksillä, tekstaus on vajavaista tai puuttuu kokonaan ja tietokoneella tehty uuspainos on pikselöitynyttä", Rosa tilittää Comics Buyer's Guide -lehdessä.

Rosaa toistaiseksi viimeinen ankkarina Egmontille on Dream of a Lifetime. Sarjainfo seuraa tilanteen etenemistä.

Samaan aikaan toisaalla: Italian sarjakuva- ja animaatiopiirtäjien liitto on haastanut Italian Disneyn oikeuteen. Liitto halusi parantaa Disneylle piirtävien ja kirjoittavien työntekijöiden asemaa (mm. rojalit ja oikeuksien säilyminen piirtäjillä), mutta yhtiö ei suostunut edes liiton lähetystöä.

Elokuun 29. päivänä julkaistiin Ranskassa sveitsiläisen Zepin yhdeksäs Titeuf-albumi 14 miljoonan kappaleen painoksena. Suurempaan ensipainokseen on yltänyt vain Asterix ja Latraviata.